

Dosarul nr. 2ra-1336/19

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud: V. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

Î N C H E I E R E

22 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Vasile Barbacaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „ProCreditBank” societate pe acțiuni împotriva lui Vasile Barbacaru și Tamara Barbacaru cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Vasile Barbacaru, s-a modificat hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Ungheni prin reducerea datoriei adjudecate,

c o n s t a ț ă:

La data de 31 ianuarie 2018, BC „ProCreditBank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Barbacaru și Tamara Barbacaru cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin contractul de credit nr. 17005408/17023942 din 13 iunie 2013, a acordat lui Vasile Barbacaru un credit în sumă de 50000 lei, pe un termen de 36 luni, pentru procurarea cisternei și a motorinei, iar prin contractul de credit nr. 17005408/44028034 din 23 mai 2014, a acordat lui Vasile Barbacaru un credit în sumă de 90000 lei, la fel pe un termen de 36 luni, pentru completarea mijloacelor fixe.

A mai indicat că executarea necorespunzătoare a obligațiilor lui Vasile Barbacaru asumate prin contractele de credit enunțate au fost garantate prin fidejusiunea Tamarei Barbacaru, conform contractelor de fidejusiune din 13 iunie 2013 și din 23 mai 2014, prin care ultima a garantat cu întreg patrimoniul său prezent și viitor, inclusiv cu veniturile ce se vor realiza din orice activități, executarea în mod solidar cu debitorul, a obligației de rambursare la scadență a creditelor și achitării dobânzii aferente acestuia, cât și a altor sume datorate de către debitor în baza contractelor de credit.

A menționat că potrivit contractelor de credit, debitorul s-a obligat să

ramburseze creditele conform graficelor de achitări indicate în anexa nr. 1 la acestea, obligație pe care nu a executat-o integral, motiv pentru care la data de 13 mai 2016, s-a adresat în instanță cu o cerere de eliberare a ordonanței judecătorești cu privire la încasarea datoriei, astfel prin ordonanța judecătorească din 17 iunie 2016 s-a dispus încasarea solidară de la Vasile Barbacaru și Tamara Barbacaru a datoriei, ce a fost anulată prin încheierea instanței din 29 iunie 2016.

A relatat că la 13 noiembrie 2017 a remis în adresa părților o notificare prin care i-a informat despre încălcarea clauzelor contractuale și s-a solicitat achitarea restanțelor acumulate, precum și rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, a dobânzii aferente și a penalităților calculate, însă în termenul oferit datoria nu a fost stinsă.

A evidențiat că, la data de 24 noiembrie 2017, în adresa acesteia a parvenit scrisoarea lui Vasile Barbacaru prin care acesta a invocat că nu are datorii față de bancă și a solicitat eliberarea informației referitoare la achitățile efectuate, informație remisă acestuia prin scrisoarea din 28 noiembrie 2017.

Reclamanta a specificat că la situația din 19 ianuarie 2018, suma datoriilor acumulate conform contractului de credit 17005408/17023942 din 13 iunie 2013 constituia 2679,55 lei, inclusiv 1410, 29 lei dobânda neplătită aferentă creditului și 1269, 26 lei penalitatea calculată, iar datoriilor acumulate conform contractului de credit nr. 17005408/44028034 din 23 mai 2014 însumează 104033,95 lei, inclusiv 33172, 80 lei soldul creditului rămas, 22501,25 lei dobânda neplătită aferentă creditului și 48359, 90 lei penalitatea calculată.

Reclamanta BC „ProCreditBank” SA, după concretizările pretențiilor, a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Vasile Barbacaru și Tamara Barbacaru datoria în sumă de 2679,55 lei, formată conform contractului de credit din 13 iunie 2013 și în sumă de 104033,95 lei, formată în baza contractului de credit din 23 mai 2014, cât și încasarea cheltuielilor de judecată de 3201,41 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Ungheni s-a admis acțiunea înaintată de către BC „ProCreditBank” SA, s-a încasat în mod solidar din contul lui Vasile Barbacaru și Tamarei Barbacaru datoria în baza contractului de credit din 13 iunie 2013 în mărime totală de 2679,55 lei, datoria în baza contractului de credit din 23 mai 2014 în mărime totală de 104033,95 lei și cheltuielile de plată a taxei de stat în mărime de 3201,41 lei, iar în total suma de 109914,91 lei.

În susținerea soluției sale, prima instanță a reținut cu trimitere la contractele de credit nr. 17005408/17023942 din 13 iunie 2013 și nr. 17005408/44028034 din 23 mai 2014, că potrivit calculului datoriilor totale pe credite, la data de 19 ianuarie 2018, pe marginea primului credit Vasile Barbacaru datora 2679, 55 lei, formată din suma dobânzii în mărime de 1410, 29 lei și suma penalității de 1269, 16 lei. Iar, pe marginea celui de al doilea credit, la data de 19 ianuarie 2018, Vasile Barbacaru datora 104 033, 95 lei, formată din soldul împrumutului de 33172,80 lei, suma dobânzii în mărime de 22501,25 lei și suma penalităților în mărime de 48359, 90 lei.

Totodată, instanța de fond a constatat că în conformitate cu planurile de rambursare anexă la contractele de credit, Vasile Barbacaru urma să ramburseze primul credit pînă la data de 13 iunie 2016, iar al doilea pînă la data de 19 mai 2017. Astfel, instanța a conchis că Vasile Barbacaru are o obligație pecuniară față de reclamantă în mărime de 2679,55 lei pentru contractul de credit din 13 iunie 2016

și 104033,95 lei pentru contractul de credit din 23 mai 2014, datorie creată în legătură cu neachitarea creditului de către pârât.

Instanța de fond cu privire la pretenția privind achitarea dobânzii contractuale în mărime de 1410,29 lei în baza contractului de credit din 13 iunie 2013 și 22501,25 lei în baza contractului de credit din 23 mai 2014, a reținut cu trimitere la prevederile contractuale stipulate în capitolele I, prin care Vasile Barbacaru s-a obligat să restituie creditul și să plătească dobânda și alte plăți aferente stipulate în contract, că pretenția este una întemeiată.

Iar, cu privire la pretenția privind încasarea penalității, instanța cu trimitere la prevederile art. 624 și 625 Cod civil în coroborare cu prevederile pct. 6.1 și 6.2 din ambele contracte, instanța a ajuns la concluzia că aceasta este una întemeiată, astfel mărimea penalității conform contractului de credit din 13 iunie 2013 este de 1269,26 lei, iar în baza contractului de credit din 23 mai 2014 este de 48359,90 lei.

În final, instanța a dispus în temeiul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, că odată ce acțiunea de încasare a datoriei contractuale a fost admisă integral, respectiv urmează a fi încasată solidar de la pârâți în beneficiul reclamantei taxa de stat în mărime 3201,41 lei.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Vasile Barbacaru, s-a modificat hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătorei Ungheni prin reducerea sumei datoriei adjudecate de la 106712,55 lei la 81897,97 lei și a taxei de stat adjudecate de la 3101,41 lei la 2456,93 lei, în rest hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătorei Ungheni s-a menținut.

Instanța de apel în susținerea soluției sale, în temeiul art. 630 alin. (1) Cod civil, a constatat că penalitatea adjudecată de prima instanță este disproporționată în condițiile în care cuantumul indicat al penalității depășește valoarea utilizată notoriu în contracte similare și depășește valoarea restanțelor înregistrate de debitor. Astfel, instanța de apel a conchis că fiind necesară reducerea penalității calculate cu 50%, respectiv cu 24814,58 lei (634,63 lei – penalitatea aferentă neexecutării admise de debitor a contractului de credit din 13 iunie 2013 și 24179,95 lei – penalitatea aferentă neexecutării admise de debitor a contractului de credit din 23 mai 2014), reducere care va asigura respectarea exigențelor legale referitoare la proporționalitatea penalității contractuale.

La fel, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, a constatat necesitatea reducerii și a taxei de stat aferente pretențiilor admise, de la 3201,41 lei până la 2456,93 lei.

În rest, instanța de fond a constatat legalitatea și temeinicia hotărârii din 26 septembrie 2018 a Judecătorei Ungheni.

La 26 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Barbacaru a declarat recurs împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul, cu reiterarea argumentelor indicate în cererea de apel, a invocat că instanțele judecătorești au apreciat greșit toate probele din dosar și a argumentelor invocate de către acesta, invocând că BC „ProCreditBank” SA a prezentat probe false în susținerea pretențiilor sale, ceea ce a dus la emiterea unei hotărâri ilegale și neîntemeiate.

În acest sens, recurenta a solicitat casarea deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, reexaminarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către BC „ProCreditBank” SA

ca fiind nefondată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 06 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces la 05 martie 2019 (f.d. 148), fără dovada recepționării acesteia de către recurent.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către Vasile Barbacaru a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Vasile Barbacaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Vasile Barbacaru ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vasile Barbacaru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță